

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОЛЕКСАНДРІЙСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ директора коледжу
№ 26 від 01.09.2022р.

ПОЛОЖЕННЯ
**про дистанційне навчання в Олександрійському політехнічному фаховому
коледжі**

Розглянуто і схвалено
на засіданні педагогічної ради
протокол № 1 від 31.08.2022року

**Олександрія
2022**

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про дистанційну форму організації освітнього процесу (далі – Положення) в Олександрійському політехнічному фаховому коледжі (далі – Коледж) є нормативним документом, який регламентує організацію та запровадження дистанційного навчання, а також застосування технологій дистанційного навчання в Коледжі.

1.2. Положення розроблено у відповідності до Конституції України, законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», наказу Міністерства освіти і науки України від 25.04.2013 р. №466 (із змінами, внесеними згідно з наказами МОНУ №660 від 01.06.2013 р., №761 від 14.07.2015 р., №1115 від 08.09.2020р.) «Про затвердження Положення про дистанційне навчання», наказу Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 р. №1115 (із змінами).

1.3. Під дистанційним навчанням розуміється індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності здобувачем освіти, у тому числі й практичного навчання, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

1.4. Метою дистанційного навчання є надання освітніх послуг шляхом застосування у навчанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій за певним освітньо-кваліфікаційними рівнем або освітньо-професійним ступенем відповідно до освітньо-професійних програм спеціальностей, навчальних планів, програм навчальних дисциплін, навчальної практики.

1.5. Завданням дистанційного навчання є забезпечення можливості реалізації конституційного права на здобуття повної загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти.

1.6. У цьому Положенні терміни і поняття вживаються у таких значеннях:

- асинхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому електронну пошту, форум, соціальні мережі тощо;

- веб-ресурси навчальних дисциплін (програм), у тому числі дистанційні курси, – систематизоване зібрання інформації та засобів навчально-методичного характеру, необхідних для засвоєння навчальних дисциплін (програм), яке доступне через Інтернет (локальну мережу) за допомогою веб-браузера та/або інших доступних користувачеві програмних засобів;

- веб-середовище дистанційного навчання – системно організована сукупність веб-ресурсів навчальних дисциплін (програм), програмного забезпечення управління веб-ресурсами, засобів взаємодії суб'єктів дистанційного навчання та управління дистанційним навчанням;

- дистанційна форма навчання – форма організації освітнього процесу у Коледжі, яка забезпечує реалізацію дистанційного навчання та передбачає можливість отримання випускниками документів державного зразка про

відповідний освітній або освітньо-кваліфікаційний рівень, освітньо-професійний ступінь;

- інформаційно-комунікаційні технології дистанційного навчання – технології створення, накопичення, зберігання та доступу до веб-ресурсів (електронних ресурсів) навчальних дисциплін (програм), а також забезпечення організації і супроводу освітнього процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів інформаційно-комунікаційного зв'язку, у тому числі Інтернету;

- психолого-педагогічні технології дистанційного навчання – система засобів, прийомів, кроків, послідовне здійснення яких забезпечує виконання завдань навчання, виховання і розвитку особистості за обраною спеціальністю;

- синхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої всі учасники одночасно перебувають у веб-середовищі дистанційного навчання (чат, аудіо-, відео-конференції, соціальні мережі тощо);

- система управління веб-ресурсами навчальних дисциплін (програм) – програмне забезпечення для створення, збереження, накопичення та передачі веб-ресурсів, а також для забезпечення авторизованого доступу суб'єктів дистанційного навчання до цих веб-ресурсів;

- система управління дистанційним навчанням – програмне забезпечення, призначене для організації освітнього процесу та контролю за ним через Інтернет та/або локальну мережу;

- суб'єкти дистанційного навчання – особи, які навчаються (студенти) та особи, які забезпечують освітній процес за дистанційною формою навчання (викладачі, керівники практики, майстри, методисти тощо);

- технології дистанційного навчання – комплекс освітніх технологій, включаючи психолого-педагогічні та інформаційно-комунікаційні, що надають можливість реалізувати процес дистанційного навчання у Коледжі.

- електронні освітні ресурси з навчальних дисциплін (програм) – засоби навчання на цифрових носіях будь-якого типу або розміщені в інформаційно-комунікаційних системах, які відтворюються за допомогою електронних технічних засобів і можуть застосовуватися в освітньому процесі при вивченні окремих навчальних дисциплін.

- електронне освітнє середовище - сукупність умов навчання, виховання та розвитку учнів, що забезпечуються за допомогою сучасних освітніх, інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій

II. РЕАЛІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

2.1. Дистанційне навчання реалізовується шляхом:

- застосування дистанційної форми як окремої форми навчання;
- використання технологій дистанційного навчання для забезпечення навчання в різних формах.

2.2. Дистанційна форма навчання у Коледжі запроваджується відповідно до наказу директора та рішення Педагогічної ради Коледжу, погодженого з органом управління освітою, у сфері управління якого перебуває Коледж, та за наявності кадрового і системотехнічного забезпечення.

2.3. Строк навчання студентів за дистанційною формою встановлюється Коледжем і є не меншим, ніж за денною формою за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями, напрямками підготовки та спеціальностями.

2.4. Кількість здобувачів освіти Коледжу, що навчаються за дистанційною формою, визначається відповідно до рішення Педагогічної ради Коледжу в межах ліцензованого обсягу підготовки за денною формою навчання та/або в межах ліцензованого обсягу підготовки до вступу у Коледж.

2.5. У Коледжі освітній процес за дистанційною формою організовується відповідно до робочих навчальних планів за умови їх адаптації до дистанційної форми навчання.

2.6. Технології дистанційного навчання під час організації та забезпечення денної та індивідуальної форм навчання можуть використовуватись за наявності кадрового і системотехнічного забезпечення.

2.7. Рішення щодо використання технологій дистанційного навчання в освітньому процесі приймається педагогічною радою Коледжу.

2.8. Організація дистанційного навчання забезпечує можливість реалізувати право осіб на якісну та доступну освіту відповідно до їх здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей та досвіду, незалежно від віку, місця проживання чи перебування, стану здоров'я, інвалідності, соціального і майнового стану, інших ознак і обставин, у тому числі тих, які об'єктивно унеможливають відвідування закладів освіти.

2.9. З метою забезпечення в закладі освіти єдиних підходів до створення електронного освітнього середовища педагогічна рада схвалює використання конкретних інформаційно-комунікаційних систем (електронних освітніх платформ), комунікаційних онлайн сервісів та інструментів, за допомогою яких організовується освітній процес під час дистанційного навчання. У рамках таких єдиних підходів педагогічні працівники, користуючись академічною свободою, можуть обирати форми, методи і засоби дистанційного навчання.

2.10. Організація освітнього процесу під час дистанційного навчання здійснюється з дотриманням вимог законодавства про освіту, захист персональних даних, а також санітарних правил і норм (щодо формування розкладу навчальних занять, рухової активності, вправ для очей, безперервної тривалості навчальної діяльності з технічними засобами навчання, тривалості виконання завдань для самопідготовки у поза навчальний час).

Дистанційне навчання організовується для студентів, які не мають медичних протипоказань до занять із комп'ютерною технікою.

2.11. Дистанційне навчання осіб із особливими освітніми потребами здійснюється з урахуванням індивідуальної програми розвитку.

2.12. Облік навчальних занять і результатів навчання студентів під час дистанційного навчання здійснюється відповідно до законодавства (у навчальному журналі). За рішенням педагогічної ради Коледжу для організації дистанційного навчання може використовуватися електронний розклад занять, електронний навчальний журнал.

2.13. Батьки сприяють виконанню студентами освітньої програми, навчальних програм з окремих дисциплін і досягненню передбачених ними

результатів навчання, реалізації індивідуальної освітньої траєкторії, дбають про фізичне та психічне здоров'я своїх дітей, формують у них навички здорового способу життя, а також сприяють дотриманню їх дітьми академічної доброчесності в освітньому процесі.

У разі, якщо під час дистанційного навчання батьки не виконують свої обов'язки щодо забезпечення здобуття неповнолітньою дитиною освіти, зокрема не забезпечують участь дитини в освітньому процесі протягом 10 робочих днів підряд з невідомих причин, Коледж інформує про це начальника служби у справах дітей.

III. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗА ДИСТАНЦІЙНОЮ ФОРМОЮ ЯК ОКРЕМОЮ ФОРМОЮ НАВЧАННЯ

3.1. Організація освітнього процесу за дистанційною формою для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «фаховий молодший бакалавр».

3.1.1. Освітній процес за дистанційною формою навчання здійснюється у таких формах: самостійна робота, навчальні заняття, практична підготовка, контрольні заходи.

3.1.2. Основною формою організації освітнього процесу за дистанційною формою є самостійна робота.

3.1.3. Основними видами навчальних занять за дистанційною формою навчання є: лекції, семінари, практичні заняття, лабораторні заняття, консультації, індивідуальні заняття, написання курсових робіт тощо.

3.1.4. Лекції, консультації, семінари та інші види навчальних занять проводяться зі студентами дистанційно у синхронному або асинхронному режимі відповідно до навчального плану.

3.1.5. Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час навчальних занять, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації у синхронному або асинхронному режимі.

3.1.6. Практичне заняття, яке передбачає виконання практичних (контрольних) робіт, відбувається дистанційно в асинхронному режимі. Окремі практичні завдання можуть виконуватись у синхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

3.1.7. Лабораторне заняття проводиться очно у спеціально обладнаних навчальних лабораторіях або дистанційно з використанням відповідних віртуальних тренажерів і лабораторій.

3.1.8. До інших видів навчальних занять при здійсненні освітнього процесу можуть відноситись ділові ігри, виконання проєктів у групах тощо. Ці види навчальних занять, у тому числі й практики, можуть проводитись очно або дистанційно у синхронному або асинхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни, навчальної практики.

3.1.9. Практична підготовка студентів, які навчаються за дистанційною формою навчання, проводиться за окремо затвердженими програмами.

3.1.10. Контрольні заходи з навчальної дисципліни при здійсненні підготовки фахівців за дистанційною формою навчання включають поточний,

тематичний, підсумковий та інші види контролю знань, умінь та навичок, набутих студентом у процесі навчання. Усі контрольні заходи у Коледжі можуть здійснюватися дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема відеоконференц-зв'язку за умови забезпечення аутентифікації студента, або очно.

3.1.11. Державна атестація за дистанційною формою навчання здійснюється відповідно до статті 51 Закону України «Про фахову передвищу освіту».

3.2. Організація освітнього процесу за дистанційною формою для здобуття повної загальної середньої освіти.

3.2.1. Організація освітнього процесу під час дистанційного навчання може передбачати навчальні (у тому числі практичні, лабораторні) заняття, самостійну роботу, дослідницьку, пошукову, проєктну діяльність, навчальні ігри, консультації та інші форми організації освітнього процесу, визначені навчальними програмами з окремих предметів.

Організація освітнього процесу має забезпечувати регулярну та змістовну взаємодію суб'єктів дистанційного навчання, з використанням форм індивідуальної та колективної навчально-пізнавальної діяльності студентів, а також здійснення ними самоконтролю під час навчання.

3.2.2. Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час навчальних занять, консультацій, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації в синхронному або асинхронному режимі.

3.2.3. Викладачі самостійно визначають режим (синхронний або асинхронний) проведення окремих навчальних занять. При цьому не менше 30 відсотків навчального часу, передбаченого освітньою програмою закладу освіти, організовується в синхронному режимі (решта навчального часу організовується в асинхронному режимі).

3.2.4. Робота викладачів в умовах дистанційного навчання може виконуватися поза робочими приміщеннями чи територією закладу освіти, в будь-якому місці за вибором працівника відповідно до вимог статті 60 Кодексу законів про працю України.

3.2.5. Різниця часу між тривалістю навчального заняття (академічна година) та тривалістю заняття, яке організовує викладач у синхронному режимі, є робочим часом викладача і використовується ним для підготовки до таких занять, забезпечення оцінювання навчальних досягнень студентів, проведення індивідуальних чи групових консультацій тощо.

3.2.6 Для студентів, які не можуть взяти участь у синхронному режимі взаємодії з поважних причин (стан здоров'я, відсутність доступу (обмежений доступ) до мережі Інтернет або технічних засобів навчання, зокрема дітей із сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, багатодітних, малозабезпечених сімей тощо), Коледж забезпечує використання інших засобів комунікації, доступних для студентів (телефонний, поштовий зв'язок тощо).

3.2.7 Коледж забезпечує регулярне відстеження результатів навчання студентів, а також надання їм підтримки в освітньому процесі (за потреби).

3.2.8. Оцінювання результатів навчання студентів проводяться за видами оцінювання, визначеними спеціальними законами, і відповідно до критеріїв, визначених МОН України. Державна підсумкова атестація учнів проводиться відповідно до законодавства.

3.2.9. Оцінювання результатів навчання може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій.

3.2.10. Організація здобуття освіти за дистанційною формою може здійснюватися для осіб, які не можуть відвідувати навчальні заняття в Коледжі у зв'язку зі станом здоров'я, збройним конфліктом, введенням воєнного стану, проживанням (перебуванням) за кордоном (для громадян України), на тимчасово окупованій території України, поширенням епідемій, наслідками природних та техногенних катастроф тощо.

3.2.11. Організація здобуття освіти за дистанційною формою здійснюється Коледжем на підставі рішення педагогічної ради, за наявності навчально-методичного та системотехнічного забезпечення.

3.2.12. Зарахування (переведення) на дистанційну форму здобуття освіти здійснюється за наказом директора Коледжу на підставі особистої заяви повнолітньої особи або одного з батьків. Під час надзвичайних ситуацій природного та техногенного походження, карантину, збройного конфлікту, введення воєнного стану, інших обставин, які об'єктивно унеможливають особисте подання заяви, зарахування (переведення) на дистанційну форму здобуття освіти здійснюється відповідно до заяви та додатків до неї (у разі наявності), поданої повнолітньою особою, одним з батьків, іншим законним представником, родичем дитини нарочно, факсом, електронною поштою, іншими засобами зв'язку чи у будь-який інший спосіб (за вибором заявника). У заяві підтверджується наявність в здобувача освіти умов для дистанційного навчання в синхронному та асинхронному режимах, зокрема доступу до мережі Інтернет, персонального комп'ютера (з можливістю використання засобів аудіо-, відеоконференцзв'язку).

На підставі поданих заяв Коледж формує (групи) з дистанційною формою здобуття освіти та визначається режим їх роботи.

Зарахування (переведення) на дистанційну форму здійснюється, як правило, до початку семестру навчання.

IV. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

4.1 Технології дистанційного навчання використовуються в організації освітнього процесу за будь-якою формою навчання для методичного та дидактичного забезпечення самостійної роботи, контрольних заходів, а також під час проведення навчальних занять.

4.2 Технології дистанційного навчання можуть використовуватись при проведенні навчальних занять через мережу Інтернет під час карантину, при

вивченні факультативних дисциплін/предметів, під час участі у дистанційних олімпіадах, при отриманні консультацій тощо.

4.3 Для організації освітнього процесу на основі технологій дистанційного навчання Коледж використовує Google Classroom, Google Meet. З допомогою цих системи через інтернет здобувач освіти має можливість ознайомитися з навчальним матеріалом, який представлений у вигляді різноманітних інформаційних ресурсів (текст, відео, анімація, презентація, електронний посібник), виконати завдання та відправити його на перевірку, пройти тестування тощо. Викладач може самостійно створювати електронні курси та проводити навчання, надсилати повідомлення здобувачам освіти, розподіляти та перевіряти завдання, вести електронні журнали обліку оцінок, налаштовувати різноманітні ресурси курсу тощо. Крім того, викладачі можуть використовувати й інші поширені веб-ресурси та засоби зв'язку: Zoom, Viber, Telegram тощо.

4.4 Доступ до ресурсів системи дистанційного навчання (СДН) у Коледжі персоніфікований. Логін і пароль для входу в систему учасники освітнього процесу отримують після реєстрації в ній. Кожен користувач СДН має доступ лише до тих електронних навчальних курсів, на які він зареєстрований для участі в освітньому процесі. Користувачі СДН персонально несуть відповідальність за конфіденційність зберігання логінів і паролів.

4.5 Адміністрування та підтримку платформи Classroom забезпечує відповідальна особа в Коледжі.

4.6 За допомогою технологій дистанційного навчання та платформи Classroom в Коледжі можна здійснювати внутрішній моніторинг забезпечення якості освітньої діяльності та якості фахової передвищої, та загальної середньої освіти.

4.7 При організації освітнього процесу за будь-якою формою навчання технології дистанційного навчання можуть використовуватись для методичного та дидактичного забезпечення самостійної роботи, контрольних заходів, а також при проведенні навчальних занять.

4.8. Рішення про використання технологій дистанційного навчання в освітньому процесі приймається педагогічною радою Коледжу до початку навчального року або упродовж навчального року у випадку настання обставин, що потребують організації освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання.

Упродовж навчального року використання технологій дистанційного навчання для вивчення окремих тем з навчальних дисциплін, проведення окремих навчальних занять і консультацій, оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися за ініціативою викладачів.

Під час надзвичайних обставин освітній процес у закладі освіти за рішенням педагогічної ради може організовуватися у спосіб, за якого окремі теми з навчальної дисципліни частиною студентів вивчаються очно, іншою частиною - дистанційно (в асинхронному режимі, з можливістю надання студентам підтримки шляхом проведення консультацій в синхронному режимі).

При цьому для студентів визначається черговість очного та дистанційного навчання з метою забезпечення рівних умов для здобуття освіти.

4.9. Технології дистанційного навчання під час здобуття освіти за різними формами можуть використовуватися за наявності навчально-методичного та системотехнічного забезпечення відповідно до розділу V цього Положення.

Під час надзвичайних обставин Коледж може організовувати освітній процес із використанням технологій дистанційного навчання за допомогою технічних засобів комунікації, доступних для учасників освітнього процесу.

У разі наявності у студента медичних протипоказань до занять із комп'ютерною технікою для організації освітнього процесу під час надзвичайних обставин можуть використовуватися інші прийнятні засоби взаємодії учасників освітнього процесу, визначені Коледжем за погодженням з повнолітнім студентом або батьками (одним із них), іншими законними представниками с.

V. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

5.1. Методичне забезпечення дистанційного навчання включає: методичні (теоретичні та практичні) рекомендації щодо розроблення та використання педагогічно-психологічних й інформаційно-комунікаційних технологій дистанційного навчання;

критерії, засоби і системи контролю якості дистанційного навчання;

змістовне, дидактичне та методичне наповнення веб-ресурсів (дистанційних курсів) навчального плану, програм навчальних дисциплін і практики.

5.2. Викладачі та майстри Коледжу повинні підвищувати свою кваліфікацію щодо організації та володіння технологіями дистанційного навчання (у відповідності з діючими нормативними документами з питань підвищення кваліфікації).

5.3. Системотехнічне забезпечення дистанційного навчання включає:

апаратні засоби (персональні комп'ютери, мережеве обладнання, джерела безперебійного живлення, сервери, обладнання для відеоконференц-зв'язку тощо), що забезпечують розроблення та використання веб-ресурсів навчального призначення, управління освітнім процесом і необхідні види навчальної взаємодії між суб'єктами дистанційного навчання у синхронному й асинхронному режимах;

інформаційно-комунікаційне забезпечення із пропускну здатністю каналів, що надає всім суб'єктам дистанційного навчання Коледжу доступ до веб-ресурсів і веб-сервісів для реалізації змісту освітнього процесу у синхронному та асинхронному режимах;

програмне забезпечення загального та спеціального призначення, у тому числі для осіб з особливими освітніми потребами, має бути ліцензійним або побудованим на програмних продуктах з відкритими кодами;

веб-ресурси навчальних дисциплін (програм), що необхідні для забезпечення дистанційного навчання, можуть містити:

- методичні рекомендації щодо їх використання, послідовності виконання завдань, особливостей контролю тощо;
 - документи планування освітнього процесу (навчальні програми, робочі навчальні програми, розклад занять, навчальні плани тощо);
 - відео- та аудіо-записи лекцій, семінарів тощо;
 - мультимедійні лекційні матеріали;
 - термінологічні словники;
 - практичні завдання із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;
 - віртуальні лабораторні роботи із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;
 - віртуальні тренажери із методичними рекомендаціями щодо їх використання;
 - пакети тестових завдань для проведення контрольних заходів, тестування із автоматизованою перевіркою результатів, тестування із перевіркою викладачем;
 - ділові ігри із методичними рекомендаціями щодо їх використання;
 - електронні бібліотеки чи посилання на них;
 - бібліографії;
- дистанційний курс, що об'єднує зазначені вище веб-ресурси навчальної дисципліни (програми) єдиним педагогічним сценарієм;
- інші ресурси навчального призначення.

Перелік веб-ресурсів навчальних дисциплін (програм), необхідних для забезпечення дистанційного навчання, визначається цикловими комісіями залежно від профілю навчальної дисципліни.

5.4. Для забезпечення дистанційного навчання студентів Коледж може створювати власні веб-ресурси або використовувати інші веб-ресурси, що підлягають перевірці у Коледжі.

5.5. Види електронних освітніх ресурсів, вимоги до них, порядок їх розроблення та впровадження визначається відповідно до Положення про електронні освітні ресурси, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 01 жовтня 2012 року № 1060 (зі змінами), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України юстиції України 5 жовтня 2012 р. за № 1695/22007.